

नव जन्मचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

अभिनेत्री केकी अधिकारीले सरकारको शैलीमा असन्तुष्टि जनाएकी छन्। सोमबार साँझ फेसबुकमा "स्टण्डले देश बन्दैन" भन्दै उनले असन्तुष्टि जनाएकी हुन्। "स्टण्डले देश बन्दैन। हरेक दिन कतिवाज रोजगारी सिर्जना गर्न सकिने? कतिले रोजगारी पाए? अब जनताले सोच्ने दिन आए," अभिनेत्री अधिकारीले लेखेकी छन्।

आजको विचार...
जनताको...
(दुई पेजमा)

अभिनेता जितु नेपालको मुख्य भूमिका रहेको फिल्म "आइडम जीतबहादुर" ले बक्स अफिसमा राम्रो व्यवसाय गर्न सकेन। फिल्मले पहिलो साता ३९ लाख मात्र व्यवसाय गर्न सफल भएको हो। जो अवधिमा फिल्म हेर्ने दर्शक ९ हजार ६२६ मात्र रहेका छन्। भारतीय बङ्गाली निर्देशक सुनेन्दु घोषको कथा तथा निर्देशनमा बनेको फिल्ममा जितुको अलका वर्मा राउत, पिथुङ्गा कार्की, सन्दीप क्षेत्री, देशभक्त खनाल, पवन खतिवडा "बाबा", नीरज नेपाल, अनुसु महर्जन लगायत कलाकारहरूको अभिनय छ।

"सो रोजगारीको प्रत्येक दिनको उपलब्धि को लिस्ट राखौं बरु। त्यस्तो स्टण्डले चाहिँ पक्कै देश बन्दैन।"

□ वर्ष ३९ □ अंक ३४७ □ २०८३ असार ३९ गते बुधवार 15 July 2026, Wednesday □ पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

भारी वर्षाका कारण नौ जनाको मृत्यु

(रायब/विन्दा)

इस्लामाबाद, असार ३०/पाकिस्तानको उत्तरपश्चिम क्षेत्र पख्तुन्ख्वा प्रान्तको कोहाट जिल्लामा सोमबार भएको भारी वर्षाका कारण आवासीय घर भत्कँदा कम्तीमा नौ जनाको मृत्यु हुनुका साथै १४ जना घाइते भएको उद्धार अधिकारीहरूले बताएका छन्। उद्धार अधिकारीहरूका अनुसार भारी वर्षाका कारण जिल्लाको लाची क्षेत्रको मालगिन क्षेत्रमा बाढी आई एउटा घर क्षतिग्रस्त हुँदा २३ जना उक्त घरको भग्नावशेष मुनि फस्नेका छन्। कोहाट र काराक जिल्लाका उद्धार टोलीहरूले उद्धार अभियान अन्तरगत सबै पीडितहरूलाई भग्नावशेषबाट सफलतापूर्वक उद्धार गरेर उपचारका लागि नजिकैको अस्पतालमा लगेको जनाइएको छ। मृत्यु हुनेहरूमा छ जना महिला र तीन जना बालबालिका रहेको उल्लेख गर्दै घाइते मध्ये केहीको अवस्था गम्भीर भएकाले मृतको सङ्ख्या बढ्न सक्ने डर रहेको अधिकारीले बताएका छन्। पाकिस्तानका धेरै भागहरूमा आएको मानसुनी वर्षाले तिरन्तर बाढी निम्त्याउदा पूर्वाधारलाई क्षति पुगुनुका साथै दैनिक जीवन यापनमासमेत बाधा पुगेको जनाइएको छ।

पाल्पामा माओवादी नेताहरूको 'कृषि क्रान्ति' सशस्त्र क्रान्तिको सपना विसाएर खेती किसानिमा

रामचन्द्र रायभाभी

पाल्पा, असार ३०/सुन्दै आश्चर्य लाग्न सक्छ कुनै समय युद्धका हतियार सहित सशस्त्र जन्तुहरूमा होमिएका माओवादी नेताहरू खेती किसानिमा लागेका छन् भन्दा। तर, परिस्थिति फेरिएको छ। हिजोका ती माओवादी योद्धाहरू अहिले युद्धका हतियार होइन, किसानि औजारका साथ कृषि क्रान्तिको अभियानमा लागेका छन्। नेत्रविम्व नन्द विम्व नेतृत्वको माओवादी नेताहरू पाल्पासहित देशभर बाँफो जग्गालाई लिजमा लिएर खेती किसानिमा जुटेका छन्।

यति बेला पाल्पाका माओवादी नेताहरू सशस्त्र युद्धबाट होइन, कृषि क्रान्तिबाट साम्यवादको सपना पुरा हुने भन्दै कृषि क्षेत्रमा सक्रिय भन्दै 'कृषि क्रान्ति' को अभियानमा जुटेका छन्। पाटौँका जिल्ला इन्चार्ज भिन सी, सेक्टरि सुकुमार सी, प्रदेश कमिटी सदस्य तथा उत्पादन विभागका प्रमुख आकास सी र संघर्ष सीको नेतृत्वमा यहाँ व्यवसायिक

कृषि हुँदै आएको छ। राजनीतिक गतिविधिसँगै व्यावसायिक कृषि उत्पादनमा उनीहरू सक्रिय छन्। विगत तीन वर्षदेखि उनीहरू धान, गहुँ, आलु जस्ता व्यावसायिक कृषिमा लागेको देखिन्छ। यस अर्थ गहुँ र आलु भित्र्याइसकेका उनीहरू यति बेला रिब्टीकोट गाउँपालिका-२ लघुघा फाँटमा धान रोपाईँमा व्यस्त छन्। उनीहरू

परिवारसहित रोपाईँमा छटिएका छन्। प्रायः औपचारिक कार्यक्रमका भाषण र आन्दोलनका अग्रमोर्चामा देखिने ति नेताहरू अहिले हातमा कोसाली लिएर खेतमा हिँडोसँगै रमाएको देह्न सकिन्छ। उनीहरूले वर्षौंदेखि बाँफो रहेको स्थानीयहरूको ८० रोपनी जग्गा लिजमा लिएका छन्। त्यही जग्गामा उनीहरूले धान, गहुँ र आलु लगाउने गरेका छन्।

किसानलाई उत्पादनमा प्रेरित गर्ने आयात घटाई आत्मनिर्भर हुने उद्देश्यसहित पाल्पाका कृषि क्रान्तिको अभियान चलाइएको नेकपा (माओवादी) पाल्पाका इन्चार्ज भिन सीले बताए। उनले उत्पादनविना राजनीति गर्नु भनेको भ्रष्टाचार गर्नु सरह भएको भन्दै आफूहरू उत्पादनतर्फ लागेको उल्लेख गरे। सीले भने "नेता कार्यकर्ताहरू

आत्मनिर्भर भए पाटौँ आत्मनिर्भर हुने र कसैसँग चन्दा उठाउन नपर्ने बनाउन हामी लागेका हौं।" मुलुक कृषि प्रधान देश भए पनि कृषिमा आत्मनिर्भर हुन नसकेको उनको भनाई छ। आयातित तरकारी सहित खाद्यनमा कमिस खाने पुँजीवादीहरूका कारणले यहाँका जनता मारमा परेको उनले बताए।

-बाँफो बलिविम पेवमा...

निजी मिडियालाई सरकारी विज्ञापन नदिने निर्णय बढेर

काठमाडौँ, असार ३०/ सर्वोच्च अदालतले निजी क्षेत्रका सञ्चारमाध्यमलाई सरकारी विज्ञापन निषेध गर्ने सरकारको निर्णय खारेज गरिदिएको छ। मंगलबार सर्वोच्च अदालतका न्यायाधीश शारदा सुवेदी र नुपध्वज निरौलाको संयुक्त इजलासले उक्त निर्णय खारेज गर्ने आदेश दिएको हो। सरकारले निजी सञ्चारमाध्यमलाई सरकारी विज्ञापन नदिने निर्णय गरेपछि नेपाल मिडिया सोसाइटीहरू अक्षिाधार प्राप्त अधिवक्ता अनन्तरज अष्ट्रेलेले २०८२ साल चैत्र २३ गते अदालतमा मुद्दा दायर गरेका थिए। सरकारले सरकारी सञ्चारमाध्यममार्फत मात्र विज्ञापन सम्प्रेषण गर्ने निर्णयको चौफरी आलोचना हुँदै आएको थियो। सञ्चार क्षेत्रका सरोकारवालाको यस्तो निर्णयले प्रेस स्वतन्त्रता, समान प्रतिस्पर्धा र निजी सञ्चारमाध्यमको आर्थिक विप्लोपनामाथि गम्भीर असर पर्ने बताएका

थिए। उक्त रिटमाथि मंगलबार फैसला सुनाउँदै न्यायाधीश सुवेदीले पूर्णपाठ तयार भइसकेको र दिनिभन्ना सार्वजनिक गर्ने पनि जानकारी दिएकी छन्। एक सताऔँस सकिएको अन्तिम बहससञ्चाल मंगलबार सर्वोच्चले उक्त फैसला गरेको हो। १८ चैतको संविधानसूत्रीय निर्णय गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद्को कार्यालयले सरकारी विज्ञापन तथा सूचनाहरू सञ्चारमाध्यममार्फत प्रकाशन तथा प्रसारण गर्दा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तह तर्फ उक्तअन्तर्गतका निकायहरू तथा सार्वजनिक कोष प्रयोग गरी कार्य गर्ने सबै सार्वजनिक निकायहरूले आफ्ना सूचनाहरू गोप्यतासम्पन्न, रेडियो नेपाल, नेपाल टेलिभिजन तथा सरकारी स्वामित्वमा रहेका सञ्चार माध्यममा मात्र प्रकाशन तथा प्रसारण गर्ने निर्णय गरी सबै निकायमा परिपत्र गरेको थियो।

वनफूलले सिँगारिएको ढोरपाटन

ढोरपाटन (बागलुङ), असार ३०/समथर मैदानमा फुलेका थरिथरिका फूल। कलै रात, कलै पहेला, गुलाबी त कलै बैजनी रङका फूलले यतिबेला यो ढोरपाटन उपत्यका चित्तक सिँगारिएको छ। चारैतिर अग्ला पहाडले घेरिएको उपत्यका बढ्याममा निकै मनमोहक देखिन्छ। फुलैफुलले ढाकिएको ढोरपाटनसँग साझो गान दिनहुँ आन्तरिक पर्यटक ढोरपाटन आउने गरेका छन्।

नेपालको एकमात्र सिकार आरक्ष क्षेत्र पनि ढोरपाटनमा पछिल्लो तीन वर्षयता वनफूलले पर्यटकलाई थप आकर्षित गर्न थालेको छ। विसं २०७९ सम्म ढोरपाटनमा पर्यटको आगमन न्यून थियो। घुम्न आउनेभन्दा पनि ढोर बराह मन्दिरमा पुजा गर्न आउने दर्शनार्थीबाहेक अन्य पर्यटकको खासै उपस्थिति थिएन। जब सञ्चारमाध्यम र सामाजिक सञ्जालमार्फत प्रचारप्रसार हुन थाल्यो, तब ढोरपाटनमा पर्यटको घुइँचो नै लाग्न थाल्यो। बाँफो लागेसँगै देशका धेरै पर्यटकीय क्षेत्र सुनसान बन्यो, तर ढोरपाटनमा भने पर्यटको

भीडभाड बढ्न थालेको छ। बाँफोको समयमा ढोरपाटन अरु बेलाभन्दा बढी रमणीय देखिने हुँदा यो सिजनमा पर्यटक बढी आउने गरेका हुन्। दैनिक २०० बढी पर्यटक ढोरपाटन आउने गरेको होटल व्यवसायी संघका अध्यक्ष जीवन पुनले जानकारी दिए। ढोरपाटनमा पर्यटको चाप बढेपछि होटल व्यवसाय पनि फस्टाउन थालेको उनको भनाइ छ। अध्यक्ष पुनले भने, "पहिला पनि

ढोरपाटन उपत्यकामा अत्यधिक मात्रामा फूलहरू फुल्थे तर प्रचारप्रसार नहुँदा पर्यटक आउन सकेका थिएनन्, अहिले मिडिया र सामाजिक सञ्जालमा फोटो भिडियो आउँदा पर्यटकको आकर्षण बढेको छ, एक दशक अगाडि त ढोरपाटनमा पर्यटक खासै आउँदैनथे, यहाँका स्थानीय पनि घुम्ती बसाइमार्गै बस्ने गर्थे।" स्थानीयले राके फूलका रुपमा चिन्ने वनफूललाई ढोरपाटन

सिकार आरक्षले नाकेफुनी, बुकीफूल, मदानेफूलगायतको नाम दिएको छ। देशका ठूला सहर काठमाडौँ, नेपालगञ्ज, पोखरा, भैरहवा, चितवनबाट बढी पर्यटक रमाउन आउने गरेका छन्। वनफूल पाटनीभरि फुल्छ। फुलमा घोडा, भेडावाखा र गाईबैँसी खुलेमा चर्ने गर्छन्। वस्तुभाउको गोबरले वनफूल राम्रो हुने गर्छ। -बाँफो बलिविम पेवमा...

पा.वि.ह.द.नं. ०५१/०५२

पा.वि.प्र.का.नं. ११/०५१/०५२

सम्पादकीय

युवा दक्षता दिवस र यसको सार्थकता

प्रत्येक वर्षजस्तै आज विश्व युवा दक्षता दिवस विभिन्न कार्यक्रम गरी नेपालसहित विश्वभरि मनाइँदै छ । सन् २०१४ को डिसेम्बरमा संयुक्त राष्ट्रसंघको साधारण सभाले निर्णय गरेपछि संसारभरका युवाको समाजिक, आर्थिक, राजनीतिक, सांस्कृतिक आदि पक्षलाई सुदृढ गर्ने उद्देश्यले हरेक वर्ष जुलाई १५ मा यो दिवस मनाउने गरिएको हो ।

यस दिवसले युवालाई रोजगार, उद्यमशीलता र दिगो विकासका लागि आवश्यक सीप प्रदान गर्ने विषयलाई विश्वव्यापी रूपमा प्राथमिकतामा राख्छ । आजको प्रतिस्पर्धी र प्रविधिमैत्री युगमा केवल शैक्षिक प्रमाणपत्र मात्र पर्याप्त छैन, ज्ञानसँगै व्यावहारिक सीप, नवप्रवर्तन गर्ने क्षमता र बदलिँदो परिस्थितिअनुसार आफूलाई अनुकूल बनाउन सक्ने दक्षता पनि उत्तिकै आवश्यक छ । नेपाल युवा जनसंख्याको हिसाबले सम्भावनाले भरिएको देश हो । तर पर्याप्त सीप, रोजगारीका कारण र उद्योग-व्यवसायसँग जोडिएको प्राविधिक शिक्षाको अभावका कारण धेरै युवा विदेशिन बाध्य छन् । विदेश जाने सबै युवाको यात्रा नकारात्मक होइन, तर स्वदेशमै आम्हो क्षमता उपयोग गर्न सक्ने वातावरण निर्माण गर्नु राज्यको प्रमुख दायित्व हो । यसका लागि बजारको मागअनुसारको सीपमूलक शिक्षा, व्यावसायिक तालिम, डिजिटल दक्षता र उद्यमशीलता विकासमा लगानी बढाउन आवश्यक छ ।

आजका युवा नै भोलिका राष्ट्रका कर्णधार हुन् । युवाहरूमा अपार क्षमता रहेको हुन्छ । उनीहरूलाई उचित शिक्षा दिई, रोजगारको व्यवस्था गरी नेपालको शान्ति र समृद्धिमा संरिक्त गराउनु आजको आवश्यकता हो । युवा दक्षता दिवस मनाउनुको सार्थकता पनि यसैमा छ । मुलुकको आर्थिक, सामाजिक, राजनीतिक र शैक्षिक क्षेत्रमा युवाहरूको सक्रिय सहभागिता रहेको छ । विगतमा युवाका विषयलाई सरकारका नीति, कानून एवं कार्यक्रमले सही रूपमा सम्बोधन गर्न नसक्दा अक्सरको खोजीमा विदेश जाने र उतै पलायन हुने समस्याले मुलुक समस्यामा छ । रोजगार बजारमा उपलब्ध दक्ष र योग्य युवालाई देशभित्र अक्सर सिर्जना गर्न नसक्नु, जनशक्तिको माग र शिक्षाबीच समझदस्य कायम हुन नसक्नु जस्ता धेरै कारण युवाहरू बेरोजगार बस्नु परेको छ । यि कुरामा दिवसले हेक्का राख्न सकेको छैन । युवालाई अक्सर, सीप र आवश्यक ज्ञान उपलब्ध गराउनु नै दिवसको वास्तविक सन्देश हो । दिवस औपचारिकतामा मात्र सिमित बन्न पुग्दा धेरै युवाहरू दक्ष हुनबाट बञ्चित हुनु परेको छ । यसर्थ युवा वर्गको क्षमता वृद्धि र विकासका लागि राज्यले प्राथमिकता दिई राष्ट्रिय युवा नीति, कार्यनीति, रणनीति, कार्यक्रम र कार्य योजना बनाई मुलुकलाई आवश्यक मार्ग निर्देशन गर्न सके मात्र युवा दक्षता दिवसले सार्थकता प्राप्त गर्न सक्दछ ।

Opinion @ Social Network

"समय लाग्न सक्छ तर पक्का मिल्छ, किनकि सफलता भाग्यको खेल होइन मेहनतको फल हो ।" (भावना मगरको फेसबुक स्टेटसबाट www.facebook.com/Bhawana.Magar) यो सारथमा सामाजिक संजालमा योग्य गरिका धारणाहरू रहेको छ । यसका लागि हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalpati मा लगन गर्न सक्नुहुनेछ ।

काजजमेतना दैनिकको पृष्ठमा तपाईंहरूलाई आइँदेको छ । यो पछिका अग्लै स्तरस्य अनि पठनीय बनाउनुको लागि तपाईंहरूको अनुमति सुखद्वन्द्वको लागि आइँदेको जस्तो जस्तो छ । तपाईंहरूको तपाईंका सुखद्वन्द्व दिई हामीलाई सहयोग गर्नुहुन हामी अनुरोध गर्दछौं ।

काजजमेतना दैनिक
अभयटोले तानेन, पाल्पा

प्रहरी कार्यालय	२४००१
बुटवल ०३१-४२०२२२	सिमानासाला मरैबा ०३१-४२०१९३
स.प्र.ब्याग बुटवल ०३४-४२०१९३	मिर्छेन्द्र अस्पताल ०३१-४२०१९३
परिवार र नियोजन सभ पाल्पा ०३१-४२०१९३	पारिवार नियोजन सभ पाल्पा ०३१-४२०१९३
मरैबा ०३१-४२०१९३	पाल्पा जिला अस्पताल ०३१-४२०१९३
आर्याणीकी ०३१-४२०१९३	लुम्बिनी मेडिकल कलेज प्रभास ०३१-४२०१९३
गुम्मी ०३१-४२०१९३	परिवार परासी ०३१-४२०१९३
पारसी ०३१-४२०१९३	मरैबा आर्याणी अस्पताल ०३१-४२०१९३
तारिबा ०३१-४२०१९३	आर्याणीकी जिला अस्पताल ०३१-४२०१९३
पाल्पा ०३१-४२०१९३	तम्साल जिला अस्पताल ०३१-४२०१९३
गण्डा ०३१-४२०१९३	तीर्थहारा जिला अस्पताल ०३१-४२०१९३
अरुणचल कार्यालय	सिमानासाला मरैबा अस्पताल ०३१-४२०१९३
लुम्बिनीटी अस्पताल ०३१-४२०१९३	बुटवल सिमानासाला मरैबा ०३१-४२०१९३
लुम्बिनी अस्पताल अस्पताल ०३१-४२०१९३	लुम्बिनी मेडिकल कलेज प्रभास ०३१-४२०१९३

जनताको जीवन फेरिए मात्रै सरकार सफल

राजेन्द्र बजगाई

लोकतन्त्र महत्वपूर्ण छ, तर लोकतन्त्र मात्रले समृद्धि ल्याउँदैन । सक्षम नेतृत्व, अनुशासित प्रशासन, बलिया संस्था, दीर्घकालीन योजना र प्रभावकारी कार्यान्वयन विना कुनै पनि देशले दिगो विकास हासिल गर्न सक्दैन । अन्ततः सफल सरकार त्यही हो, जसले आफ्ना नागरिकलाई राम्रो शिक्षा, गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा, सुरक्षित समाज, आधुनिक पूर्वाधार र उज्ज्वल भविष्यप्रति विश्वास दिलाउन सक्छ । नेपाल आज यस्तै ऐतिहासिक मोडमा उभिएको छ । हिमालयको अनुपम सम्पदा, प्रशस्त जलश्रोत, विश्वका दुई ठूला अर्धतन्त्र बीचको रणनीतिक भौगोलिक अवस्थिति, विविध सांस्कृतिक सम्पदा र ऊर्जावान युवा जनशक्ति नेपालका असाधारण शक्तिहरू हुन् । तर यी सबै सम्भावनालाई राष्ट्रिय समृद्धिमा रूपान्तरण गर्न हामी अझै सफल हुनसकेका छैनौं ।

इतिहासले कुनै राष्ट्रलाई राजनीतिक बहसको तीव्रताले होइन, आफ्ना नागरिकको जीवनमा ल्याएको परिवर्तनले सम्झन्छ । दीर्घकालीन समृद्धि हासिल गरेका राष्ट्रहरूले शान्ति, सुशासन, बलिया संस्था, पूर्वाधार, शिक्षा र आर्थिक अवसरलाई प्राथमिकता दिएका छन् । राजनीतिक प्रणाली फरक-फरक हुन सक्छन्, तर सफल राष्ट्रहरूको एउटा साझा विशेषता हुन्छ—उनीहरूले राजनीतिक टकरावभन्दा राष्ट्रिय विकासलाई माथि राख्छन् । सन् १९९२ मा सिंगापुरका तत्कालीन प्रधानमन्त्री ली क्वान यूले व्यक्त गरेको एउटा विचार आज पनि धेरै विकासोन्मुख राष्ट्रका लागि सान्त्विक छ । उनका अनुसार कुनै सरकारको मूल्यङ्कन केवल त्यसको राजनीतिक विचारधाराले होइन, बरु त्यसले आफ्ना नागरिकको जीवनस्तर कति सुधार्न सको भन्ने आधारमा हुनुपर्छ । लोकतन्त्र महत्वपूर्ण छ, तर लोकतन्त्र मात्रले समृद्धि ल्याउँदैन । सक्षम नेतृत्व, अनुशासित प्रशासन, बलिया संस्था, दीर्घकालीन योजना र प्रभावकारी कार्यान्वयन विना कुनै पनि देशले दिगो विकास हासिल गर्न सक्दैन । अन्ततः सफल सरकार त्यही हो, जसले आफ्ना नागरिकलाई राम्रो शिक्षा, गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा, सुरक्षित समाज, आधुनिक पूर्वाधार र उज्ज्वल भविष्यप्रति विश्वास दिलाउन सक्छ । नेपाल आज यस्तै ऐतिहासिक मोडमा उभिएको छ । हिमालयको अनुपम सम्पदा, प्रशस्त जलश्रोत, विश्वका दुई ठूला अर्धतन्त्र बीचको रणनीतिक भौगोलिक अवस्थिति, विविध सांस्कृतिक सम्पदा र ऊर्जावान युवा जनशक्ति नेपालका असाधारण शक्तिहरू हुन् । तर यी सबै सम्भावनालाई राष्ट्रिय समृद्धिमा रूपान्तरण गर्न हामी अझै सफल हुनसकेका छैनौं ।

अक्सर सिर्जना गर्ने हुनुपर्छ । यसका लागि खेलकुद, प्राविधिक शिक्षा, नवप्रवर्तन, उद्यमशीलता र विज्ञानमा ठूलो लगानी आवश्यक छ । खेलकुदले युवामा अनुशासन, व्यावस्थितता, नेतृत्व क्षमता र राष्ट्रिय एकता विकास गर्छ । प्रत्येक जिल्लामा आधुनिक खेल मैदान, प्राविधिक शिक्षा, अनुसन्धान केन्द्र र स्पोर्ट्स इन्फ्रस्ट्रक्चर केन्द्र स्थापना गर्न सकिने भन्ने युवाको ऊर्जा निराशाबाट सिर्जनासिद्धतातर्फ मोड्न सकिन्छ । जब युवाले आफ्नै देशमा भविष्य देख्न थाल्छन्, त्यहीँबाट राष्ट्र निर्माणको वास्तविक यात्रा शुरू हुन्छ । नेपालको भौगोलिक बनावट चुनौतीपूर्ण भए पनि यही चुनौती हाम्रो सबैभन्दा ठूलो अवसर बन्न सक्छ । सडक, पुल, सुरुङ, रोपवे, विमानस्थल, उच्चमैदानको इन्टरनेट र भरपर्दो सार्वजनिक यातायात केवल निर्माण परियोजना होइनन् ती आर्थिक विकासका मोहरहरू हुन् । हिमाली गाउँलाई बजारसँग जोड्ने प्रत्येक सडकले गरिबी घटाउँछ, प्रत्येक पुलले समय सञ्चाउँछ र प्रत्येक विमानस्थलले नयाँ आर्थिक सम्भावना खोल्छ । दुर्गम क्षेत्रका नागरिकले वर्षौंदेखि स्वास्थ्य सेवा, शिक्षा र बजारमा पहुँच पाउनुपर्छ । आधुनिक पूर्वाधारले मात्र नेपाललाई वास्तविक अर्थमा एकीकृत बनाउन सक्छ । विश्व इतिहासले देखाएको छ कि जहाँ पूर्वाधार निर्माण भयो, त्यहाँ व्यापार बढ्यो, उद्योग फस्टायो र समृद्धि आयो । आधुनिक दर्शनले विभिन्न क्षेत्रमा क्षेत्रीय विकासलाई निर्माण गरेर पर्यटन, कृषि निर्यात र उद्योगलाई स्थानीयस्तरमै वित्सार गर्न सफल भएको छ । नेपालले पनि हिमाली नागरिकहरू, उद्धार सेवा, डिजिटल सञ्जाल र आधुनिक यातायात प्रणालीमा लगानी गरेर आफ्ना दुर्गम क्षेत्रलाई विकासको मूलधारमा ल्याउन

सक्छ । पर्यटन नेपालका लागि अर्को अनुपम अवसर हो । सगरमाथाको नेपाललाई विश्वमा चिनाएको छ, तर नेपालको पर्यटन केवल हिमालमा सीमित हुनुहुँदैन । लुम्बिनी, पशुपतिनाथ, जनकपुर, मुक्तिनाथ, राष्ट्रिय निकुञ्ज, सांस्कृतिक सम्पदा, पर्व-उत्सव, सहस्रश्रेणी खेल, स्वास्थ्य पर्यटन, समेलन पर्यटन र लक्जरी अतिथि सेवाले नेपाललाई विश्वकै आकर्षक गन्तव्य बनाउन सक्छ । पर्यटनको लाभ केही क्षेत्रमा मात्र सीमित नभई सम्पूर्ण देशका समुदायसम्म पुगनुपर्छ । कृषिलाई पनि निर्यातमुखी अवस्थाबाट कृषिपालक उत्पादनमुखी रूपान्तरण गर्नुपर्छ । आधुनिक सिंचाइ, वैज्ञानिक खेती, विज्ञान भण्डारण, खाद्य संशोधन र निर्यातमुखी उत्पादनले किसानको आम्दानी धेरै गुणा बढाउन सक्छ । नेपाली कफी, चिया, जडीबुटी, मह, मसला र आर्गनिक उत्पादनलाई अन्तराष्ट्रिय बजारमा प्रिमियम ब्राण्डका रूपमा स्थापित गर्न सकिन्छ । किसानलाई प्रविधि, बीमा, वित्तीय पहुँच र बजार उपलब्ध गराउनु विकासको आधार हो । शिक्षा प्रणालीलाई पनि बदल्न आवश्यक छ । विश्वविद्यालयले केवल प्रमाणपत्राारी बेरोजगार उत्पादन गर्ने होइन, वैज्ञानिक, इन्जिनियर, चिकित्सक, प्राविधिक, सफ्टवेयर विकासकर्ता, अनुसन्धानकर्ता र उच्चमै उत्पादन गर्नुपर्छ । प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षालाई विश्वविद्यालयीय शिक्षासँग समन्वित गर्न पर्यटन, भविष्यको अर्थतन्त्र ज्ञान, प्रविधि र नवप्रवर्तनमा आधारित हुनेछ । आर्थिक विकासका लागि पूँजी र वित्तीय प्रणाली पनि उत्तिकै महत्वपूर्ण छन् । नेपालले पारदर्शी कानून, पूर्वावधान गर्न सकिने नीति र लगानीमैत्री वातावरण निर्माण

गर्नुपर्छ । नेपालको कानून र नियमनभित्र रहेर प्रतिष्ठित अन्तराष्ट्रिय बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई सञ्चालनको अवसर दिन सकिने भन्ने विदेशी लगानी, परियोजना वित्तपोषण र अन्तराष्ट्रिय व्यापारमा ठूलो सहजता आउनेछ । यसले नेपालको सार्वभौमिकतामा असर गर्दैन बरु नेपालको अर्थतन्त्रलाई विश्वसँग अझ प्रभावकारी रूपमा जोड्न मद्दत पुऱ्याउँछ । तर यी सबै योजनाहरू सफल हुनका लागि सुशासन अपरिहार्य छ । भ्रष्टाचार विकासको सबैभन्दा ठूलो शत्रु हो । यसले सार्वजनिक श्रोतको दुष्पयोग गर्छ, लगानीकर्ताको विश्वास घटाउँछ र नागरिकको राष्ट्रपतिको भरोसा कमजोर बनाउँछ । डिजिटल सरकार सेवा, पारदर्शी खरिद प्रक्रिया, स्वतन्त्र न्यायपालिका, सक्षम निजामती प्रशासन र कानूनको समान कार्यान्वयनले मात्र दिगो विकास सम्भव हुन्छ । जनविभूत नेपालका लागि अर्को ऐतिहासिक अवसर हो । स्वच्छ ऊर्जाले उद्योगलाई ऊर्जा दिन सक्छ, आधारित इन्धनमा निर्भरता घटाउन र क्षेत्रीय ऊर्जा व्यापारको केन्द्र बनाउन सक्छ । भरपर्दो विभूत आपूर्ति उद्योग विस्तार, रोजगारी सिर्जना र आर्थिक प्रतिस्पर्धात्मकता बढाउँछ । स्वास्थ्यमा गरिएको लगानी पनि राष्ट्र निर्माणकै लगानी हो । सुरक्षित मातृत्व, आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा, हिमाली उद्धार, टेलिमेडिसिन, पोषण र रोकथाममुखी स्वास्थ्य प्रणालीले नागरिकको जीवन मात्र बचाउँदैन, राष्ट्रको उत्पादक क्षमता पनि बढाउँछ । नेपालले यी पुस्ताका लागि एउटा ठूलो भविष्य निर्माण गर्नुपर्छ जहाँ प्रत्येक जिल्ला आधुनिक पूर्वाधारले जलै, स्वास्थ्य पर्यटन, समेलन पर्यटन र लक्जरी अतिथि सेवाले नेपाललाई विश्वकै आकर्षक गन्तव्य बनाउन सक्छ । पर्यटनको लाभ केही क्षेत्रमा मात्र सीमित नभई सम्पूर्ण देशका समुदायसम्म पुगनुपर्छ । कृषिलाई पनि निर्यातमुखी अवस्थाबाट कृषिपालक उत्पादनमुखी रूपान्तरण गर्नुपर्छ । आधुनिक सिंचाइ, वैज्ञानिक खेती, विज्ञान भण्डारण, खाद्य संशोधन र निर्यातमुखी उत्पादनले किसानको आम्दानी धेरै गुणा बढाउन सक्छ । नेपाली कफी, चिया, जडीबुटी, मह, मसला र आर्गनिक उत्पादनलाई अन्तराष्ट्रिय बजारमा प्रिमियम ब्राण्डका रूपमा स्थापित गर्न सकिन्छ । किसानलाई प्रविधि, बीमा, वित्तीय पहुँच र बजार उपलब्ध गराउनु विकासको आधार हो । शिक्षा प्रणालीलाई पनि बदल्न आवश्यक छ । विश्वविद्यालयले केवल प्रमाणपत्राारी बेरोजगार उत्पादन गर्ने होइन, वैज्ञानिक, इन्जिनियर, चिकित्सक, प्राविधिक, सफ्टवेयर विकासकर्ता, अनुसन्धानकर्ता र उच्चमै उत्पादन गर्नुपर्छ । प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षालाई विश्वविद्यालयीय शिक्षासँग समन्वित गर्न पर्यटन, भविष्यको अर्थतन्त्र ज्ञान, प्रविधि र नवप्रवर्तनमा आधारित हुनेछ । आर्थिक विकासका लागि पूँजी र वित्तीय प्रणाली पनि उत्तिकै महत्वपूर्ण छन् । नेपालले पारदर्शी कानून, पूर्वावधान गर्न सकिने नीति र लगानीमैत्री वातावरण निर्माण

गर्नुपर्छ । नेपालको कानून र नियमनभित्र रहेर प्रतिष्ठित अन्तराष्ट्रिय बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई सञ्चालनको अवसर दिन सकिने भन्ने विदेशी लगानी, परियोजना वित्तपोषण र अन्तराष्ट्रिय व्यापारमा ठूलो सहजता आउनेछ । यसले नेपालको सार्वभौमिकतामा असर गर्दैन बरु नेपालको अर्थतन्त्रलाई विश्वसँग अझ प्रभावकारी रूपमा जोड्न मद्दत पुऱ्याउँछ । तर यी सबै योजनाहरू सफल हुनका लागि सुशासन अपरिहार्य छ । भ्रष्टाचार विकासको सबैभन्दा ठूलो शत्रु हो । यसले सार्वजनिक श्रोतको दुष्पयोग गर्छ, लगानीकर्ताको विश्वास घटाउँछ र नागरिकको राष्ट्रपतिको भरोसा कमजोर बनाउँछ । डिजिटल सरकार सेवा, पारदर्शी खरिद प्रक्रिया, स्वतन्त्र न्यायपालिका, सक्षम निजामती प्रशासन र कानूनको समान कार्यान्वयनले मात्र दिगो विकास सम्भव हुन्छ । जनविभूत नेपालका लागि अर्को ऐतिहासिक अवसर हो । स्वच्छ ऊर्जाले उद्योगलाई ऊर्जा दिन सक्छ, आधारित इन्धनमा निर्भरता घटाउन र क्षेत्रीय ऊर्जा व्यापारको केन्द्र बनाउन सक्छ । भरपर्दो विभूत आपूर्ति उद्योग विस्तार, रोजगारी सिर्जना र आर्थिक प्रतिस्पर्धात्मकता बढाउँछ । स्वास्थ्यमा गरिएको लगानी पनि राष्ट्र निर्माणकै लगानी हो । सुरक्षित मातृत्व, आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा, हिमाली उद्धार, टेलिमेडिसिन, पोषण र रोकथाममुखी स्वास्थ्य प्रणालीले नागरिकको जीवन मात्र बचाउँदैन, राष्ट्रको उत्पादक क्षमता पनि बढाउँछ । नेपालले यी पुस्ताका लागि एउटा ठूलो भविष्य निर्माण गर्नुपर्छ जहाँ प्रत्येक जिल्ला आधुनिक पूर्वाधारले जलै, स्वास्थ्य पर्यटन, समेलन पर्यटन र लक्जरी अतिथि सेवाले नेपाललाई विश्वकै आकर्षक गन्तव्य बनाउन सक्छ । पर्यटनको लाभ केही क्षेत्रमा मात्र सीमित नभई सम्पूर्ण देशका समुदायसम्म पुगनुपर्छ । कृषिलाई पनि निर्यातमुखी अवस्थाबाट कृषिपालक उत्पादनमुखी रूपान्तरण गर्नुपर्छ । आधुनिक सिंचाइ, वैज्ञानिक खेती, विज्ञान भण्डारण, खाद्य संशोधन र निर्यातमुखी उत्पादनले किसानको आम्दानी धेरै गुणा बढाउन सक्छ । नेपाली कफी, चिया, जडीबुटी, मह, मसला र आर्गनिक उत्पादनलाई अन्तराष्ट्रिय बजारमा प्रिमियम ब्राण्डका रूपमा स्थापित गर्न सकिन्छ । किसानलाई प्रविधि, बीमा, वित्तीय पहुँच र बजार उपलब्ध गराउनु विकासको आधार हो । शिक्षा प्रणालीलाई पनि बदल्न आवश्यक छ । विश्वविद्यालयले केवल प्रमाणपत्राारी बेरोजगार उत्पादन गर्ने होइन, वैज्ञानिक, इन्जिनियर, चिकित्सक, प्राविधिक, सफ्टवेयर विकासकर्ता, अनुसन्धानकर्ता र उच्चमै उत्पादन गर्नुपर्छ । प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षालाई विश्वविद्यालयीय शिक्षासँग समन्वित गर्न पर्यटन, भविष्यको अर्थतन्त्र ज्ञान, प्रविधि र नवप्रवर्तनमा आधारित हुनेछ । आर्थिक विकासका लागि पूँजी र वित्तीय प्रणाली पनि उत्तिकै महत्वपूर्ण छन् । नेपालले पारदर्शी कानून, पूर्वावधान गर्न सकिने नीति र लगानीमैत्री वातावरण निर्माण

चलचित्र क्षेत्रमा रङ्गभेद : के कलाभित्र पनि विभेदको पर्खाल छ ?

रहीन संसार मानिएको चलचित्र उद्योग बाहिरबाट हेर्दा जति चम्किलो र लोभलाग्दो देखिन्छ, भित्रको कालो पाटो डरलाग्दो हुने गर्छ । कहिले पारिश्रमिकमा लैज्जिक असमानता, कहिले मुख्य र सह कलाकारवचको दूरी, त कहिले नेपोटिज चर्चाको विषय बन्छ । हालै एउटा गम्भीर र संवेदनशील विषय बाहिर आएको छ - 'रङ्गभेद' । अभिनेत्री काजल कर्णले नेपाली चलचित्र 'चिरञ्जिवी भवः' को सुटिङ सेटमा आफूमाथि मधेसी भएकै कारण मानसिक दुर्व्यवहार र अपमान भएको आरोप लगाएपछि यो विषय बाहिर आएको हो । काजलले आफ्नो आधिकारिक सामाजिक सञ्जालमार्फत चलचित्रका निर्देशक दीपक आचार्य, मेकअप आर्टिस्ट र सह-अभिनेत्री प्रशान रायमाझीमाथि यस्तो आरोप लगाएकी छन् । यद्यपि, निर्देशक आचार्यले आरोपको खण्डन गरेका छन् । यस घटनाको सत्यतथ्य त समयसँगै स्पष्ट होला, तर यसले नेपाली चलचित्र क्षेत्रभित्र लुकेको रङ्गभेदको बहस बाहिर न्याएको छ । मधेस पृष्ठभूमिबाट आएर नेपाली रजतपटमा आफ्नो बलिगो उपस्थिति बनाउन सफल तीन स्थापित अभिनेताहरू प्रमोद अग्रहरी, रविन्द्र भन्ना र प्रकाश शाहलाई हामीले एउटै प्रश्न राखेका छौं । के वास्तवमै नेपाली चलचित्र क्षेत्रमा रङ्गभेद छ ? उनीहरूको भनाइ उनीहरूकै शब्दमा ।

प्रमोद अग्रहरी (अभिनेता) : चलचित्र 'चिरञ्जिवी भवः' को सेटमा मधेसी भएकै कारण अभिनेत्री काजल कर्णमाथि भएको भनिएको विभेद र रङ्गभेदको आरोपबारे मलाई पूर्ण जानकारी छैन । जोसँग यस्तो घटना घटेको हो, उसैले यस विषयमा बोल्नु बढी सान्दर्भिक र न्यायसन्त हुन्छ । विनाकारण त पक्कै पनि कसैले यति ठूलो आरोप नलगाउला । फिल्म युनिटको आन्तरिक कुरामा मैले थप दिँदैनौं । यो आवश्यक देखिन्छ । जहाँसम्म मेरो आफ्नै भोगाइको कुरा छ, मैले यस विषयमा विगतमा पनि बारम्बार आवाज उठाउँदै आएको छु । मलाई विगतमा का केही अनुवर्तारहरू मै सिधै तपाईंको अनुहार नै नेपाली जस्तो छैन भनेर समेत प्रश्न सोधिएको थियो । एउटै कुरा बारम्बार दोहोर्दाहँदा मानिसहरूलाई फर्की लाग्न सक्छ, तर मेरो विचारमा, जसले यस्तो विभेदकारी र सङ्कुचित सोच राख्छन्, उनीहरू एक किसिमका मानसिक रोगी हुन् । हामीले आफ्नो काम इमानदारीपूर्वक गर्ने हो । यस्ता

नकारात्मक कुराहरूको पछाडि लाग्नुभन्दा कसरी आफ्नो कामलाई अफ निखार्ने भन्नेतर्फ ध्यान दिनु भन्ने त्यो नै हाम्रो स्वास्थ्य र करियर दुवैका लागि फाइदाजनक हुन्छ । मलाई दर्शकहरूले सधैं अगाध माया र सम्मान दिनुभएको छ । यदि केही चलचित्र निर्माता वा मेकअपहरूमा यस्तो सङ्कुचित सोच छ भने त्यो उनीहरूको व्यक्तिगत समस्या हो, मेरो होइन । म किन अरूको विभेदकारी मानसिकताको भारी आफ्नो टाउकोमा बोकेर हिँड्छु ? यदि यस्तै कुराहरूमा अलिफर बस्ने भने त मेरो काम र करियर नै धरापमा पर्छ । यदि कसैले मलाई 'मधेसी' भनेर होच्याउन खोज्छ वा प्रश्न उठाउँछ भने म आफू नेपाली हुँ भनेर प्रमाणित गर्न किन ढीङ्गिरह्छु ? यदि दुई-चार जनाले यस्तो सङ्कुचित व्यवहार गर्छन् भने उनीहरू सिर्जनात्मकताको नाममा विरामी हुन्, जसलाई दया वा उपचारको आवश्यकता छ ।

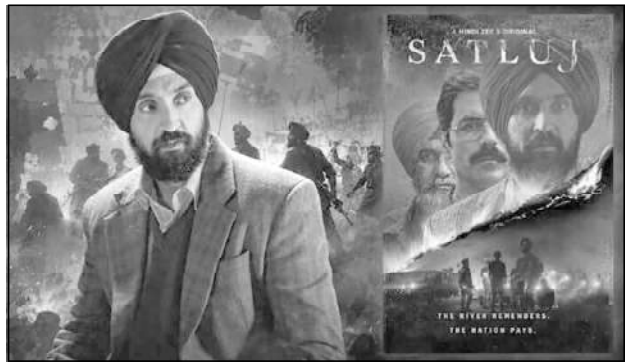
रवीन्द्र भन्ना (अभिनेता) : अभिनेत्री काजल कर्णसँग मैले सोही चलचित्रमा सँगै काम गरेको थिएँ । हामी सिङ्गो युनिट करिब १५-१६ दिन सँगै बसीौं । त्यस क्रममा उहाँलाई कतैबाट पनि अन्तर्यात्री हुने खालको व्यवहार भएको महसुस गरेँनौं । विगतमा जनकपुर जाँदा पनि उहाँ निकै व्यंग्यपूर्ण राखेका छौं । के वास्तवमै नेपाली चलचित्र क्षेत्रमा रङ्गभेद छ ? उनीहरूको भनाइ उनीहरूकै शब्दमा ।

कलाकारलाई अवसर दिन सकिन्छो । यो पनि एक किसिमको विभेद नै हो र मैले यस विषयमा विगतमा पनि आवाज उठाएको छु । धेरैले गमछालाई तराईको मुख्य संस्कृति मान्छन्, तर गमछा संस्कृति होइन । यो त केवल गमीका कारण प्रयोग गरिने सुतीको पातलो कपडा मात्र हो । तराईको वास्तविक संस्कृति अर्कै छ । कुनै पनि आधारमा मानिसलाई विभेद गर्नु एकदमै गलत हो, फर्नु कलाकारिता क्षेत्रमा त यो हुनै हुँदैन । यदि तराईलाई नेपाली चलचित्रलाई पूर्ण रूपमा बहिष्कार गरिदियो भने नेपाली चलचित्र उद्योगलाई ठूलो घाटा लाग्छ ।

प्रकाश शाह (अभिनेता) : नायिकाको चलचित्र क्षेत्रमा रङ्गभेद हुन्छ भनी लगाउनुभएको आरोपको विषयमा सत्यतथ्य कुरा स्पष्ट नभई मैले बोल्नु उपयुक्त नहोला । त्यो उहाँहरूको टिमभित्रको आन्तरिक वा घरायसीजस्तै कुरा हो । तर, यदि कुनै त्यस्तो रङ्गभेद वा विभेद भएको छ भने त्यो पक्कै पनि गलत हो र यसलाई समर्थन गर्न सकिँदैन । मैले अहिलेसम्म करिब ७-८ वटा चलचित्रमा काम गरिसकेको छु । यस क्रममा मैले चलचित्रको सुटिङ सेटमा कहिल्यै पनि पहाडी वा तराईवासी भनेर कुनै किसिमको रङ्गभेद वा क्षेत्रीय विभेद महसुस गर्नु परेको छैन । जससम्म आफूले त्यस्तो कुरा बोमिदिन वा देखिदिन, तबसम्म त्यस्तो हुन्छ नै भनेर सामान्यीकरण गर्न भिन्दैन । चलचित्रका सेटहरूमा कहिलेकाहीँ सानातिना असमझदारी वा मतभेदहरू त हुन्छन्, जुन जहाँ पनि हुन सक्ने सामान्य कुरा हो, तर त्यसलाई रङ्गभेदको रूपमा व्याख्या गर्नु उचित हुँदैन । चलचित्र क्षेत्रमा मुख्य कलाकार र सहायक कलाकारवचको भिन्नता, वा पारिश्रमिकमा महिला र पुरुषवच हुने असमानता जस्ता व्यवहारिक विभेदहरू त स्थापित नै छन् । तर मधेसी वा पहाडी भएकै आधारमा गरिने विभेदको हकमा भने मैले अहिलेसम्म त्यस्तो तीतो अनुभव गर्नु परेको छैन । म चलचित्र उद्योगमा आउनुअघि पहिले-पहिले यस्तो विभेद हुन्थ्यो भन्ने अलिअलि सुनिने गर्थ्यो । तर अचेल मानिसहरूको सोच र मानसिकतामा धेरै परिवर्तन आइसकेको छ । अहिले मधेस वा तराई मूलका कलाकारहरू रविन्द्र भन्ना, प्रमोद अग्रहरी र म आफैँ पनि चलचित्रहरूमा राम्रो भूमिका पाइरहेका छौं र सहकार्य गरिरहेका छौं । म न आफू कतै त्यस्तो विभेद गर्छु त न चलचित्र क्षेत्रमा मैले अहिलेसम्म त्यस्तो जातीय वा क्षेत्रीय विभेद नै देखेको छु ।

-रातोपाटी डटकम

रिलिजको ४८ घण्टामै ओटीटीबाट किन हटाइएको थियो 'सतलुज'?

पञ्जाबी गायक तथा अभिनेता दिव्यन्त दोसान्ध अहिले चर्चाको केन्द्रविन्दुमा छन् । विशेषत भारतीय सञ्चार माध्यममा । किनकि उनी अभिनीत 'सतलुज' अहिले भारतीय सिने जगतमा ठूलो विवादको केन्द्र बनेको छ । यो फिल्मको निर्देशन हनी त्रेहलले गरेका हुन् । सन् १९९० को दशकको पञ्जाबको उग्रवादकालीन घटनालाई फिल्मले आधार बनाएको छ । विशेषत मानव अधिकारकमी जसवन्त सिंह खालडाको जीवनमा रहेर यो फिल्म बनाइएको हो । खालडाले गरेको अनुसन्धान - पञ्जाब पुलिसद्वारा कथित रूपमा हजारौँ व्यक्तिगत गैरव्यापिक हत्या र गोप्य शुभ शव जलाइएको कुरा - फिल्मको मुख्य विषय हो । तर रिलिज हुनुअघि र पछि दुवै अवस्थामा नै यो फिल्मले सेन्सर बोर्ड, सरकार र राजनीतिक दलहरूबीच बहस मित्याएको छ । यो फिल्मको निर्माण २०२२ मा सकिएको थियो । त्यसबेला फिल्मको नाम घल्लुघारा थियो । उक्त नामलाई लिएर भारतको सेन्सर बोर्ड सेन्सर बोर्ड अफ फिल्म सर्टिफिकेसन (सीसीएफसीसी) ले आपत्ति जनायो । घल्लुघारा शब्द इतिहासमा शिखर समुदायमाथि भएको नरसंहार र ठूलो

हत्याकाण्डलाई जनाउन प्रयोग हुन्छ । त्यही कारण सीसीएफसीसीले त्यसमा आपत्ति जनाएको थियो । त्यससँगै सेन्सर बोर्डले नामसँगै फिल्मका दृश्यहरूमा समेत आपत्ति जनायो । फिल्ममा २१ कट्स अर्थात् २१ ठाउँको दृश्य हटाउनुपर्ने भन्ने आदेश पनि थियो । नाम परिवर्तन गर्न निर्माताहरू तयार भएता पनि कट्समा सहमत भएनन् । त्यसपछि निर्माताहरू पञ्जबलाई हाई कोर्टमा गयो । कोर्टले सिधै फिल्म पास गरिदिएन । केस सुनेर फिल्मलाई फेरि सीसीएफसीसी पठायो । त्यसपछि त्यहाँ मामिला सुल्झाउन रिभाईज्ड कमिटीमा बन्थ्यो । तर, कमिटीले कट्स अर्थात् हटाउने दृश्यको संख्या थपेर १२० माथि पुऱ्यायो । सी त्यसबेला प्रस्ताव गरिएको 'पञ्जाब ९५' नाम पनि हटाउन भनियो । यस पटक पनि नाम फेरि निर्माताहरू सहमत भएन । दृश्य हटाउन सहमत भएनन् । मुख्यतः हटाउनुपर्नेमा पात्रको नाम परिवर्तन, पुलिस सम्बन्धी दृश्य, भारतीय भण्डाका सिन र केही संवादहरू थिए । यही भएर निर्माताले फिल्म थिएटरमा देखाउने प्रयासपत्र पाएनन् । फिल्म हबमा रिलिज हुन सकेन । सँगै टोरोन्टो इन्टरनेसनल फिल्म फेस्टिभलमा पनि सहभागी हुन

पाएन । निर्माताले अनकट भर्सन नै राख्ने अडान लिइरहे । अन्ततः तेस्रो पटक फिल्मको नाम फेरि सतलुज राखिने भयो । त्यसपछि गत ३ जुलाई २०२६ मा बी फाइभ नामक ओटीटी प्लेटफर्मबाट चुपचाप फिल्म रिलिज गरियो ।

४८ घण्टाको रिलिज
बी फाइभमा रिलिज गरिएको ४८ घण्टापछि (५ जुलाई) फिल्म हटाउन सरकारले निर्देशन दियो । भारतीय सञ्चार माध्यमहरूका अनुसार इन्फर्मेशन टेक्नोलोजी एक्टका धारा ६९ ए प्रयोग गरेर ओटीटीबाट फिल्म हटाएको हो । फिल्मले पञ्जाब पुलिसलाई एकतर्फी रूपमा क्रूर देखाएको, आतंकवादको पक्षलाई कम अडिको जस्ता कुरा भएकोले सरकारले फिल्मको ओटीटी प्रदर्शन रोकिएको निर्माताहरू सहमत भए । दृश्य हटाउन सहमत गरेका छन् । यद्यपि ओटीटी प्लेटफर्मबाट फिल्म हटाइए पनि पञ्जाबका विभिन्न गाउँहरूमा क्रान्तिवादी रिक्निङ चलि रहेको छ । यसका साथै त्यहाँको एएपी र सिरोमनी एकाही दल जस्ता राजनीतिक पार्टीहरूले फिल्म हटाउने निर्णयको विरोध गरेका छन् ।

-बनवाहन बर डटकम

'गौथली'को अमेरिका राइट्स बिक्री, नेपाल रिलिजको एक सातापछि प्रदर्शन हुने

फिल्म 'गौथली' अमेरिकामा पनि प्रदर्शन हुने भएको छ । नेपालमा रिलिज भएको एक सातापछि अमेरिकाका विभिन्न महत्त्वका फिल्म प्रदर्शन हुने भएको हो । फिल्मको अमेरिकी प्रदर्शन अधिकार (अमेरिका राइट्स) सेभेन सिज इन्टरटेनसल फिल्मसले खरिद गरेको छ । 'गौथली'का निर्देशक डा. कपिल रिजाल, कलाकार अरुण क्षेत्री, निर्माता सुमन गिरी तथा सेभेन सिज इन्टरटेनसल फिल्मका तर्फबाट रोशन सुवेदीबीच अधिकार खरिद-बिक्रीसम्बन्धी सम्झौतापत्रमा हस्ताक्षर भएको हो । नेपालमा साउन १ गतेदेखि प्रदर्शनमा आउन लागेको 'गौथली' साउन ८ गते (जुलाई २४)देखि अमेरिकाका विभिन्न प्रमुख सहरमा एक्साय प्रदर्शन हुने जनाइएको छ । प्रदर्शन मिति नजिकिँदै जाँदा फिल्मप्रति दर्शकको उत्साहलाई अन्तर्राष्ट्रिय बजारबाट पनि माग बढ्न थालेको निर्देशक डा. कपिल रिजालले बताए । उनका अनुसार ट्रेन्ड सर्वाजनिक अपेक्षित फिल्मप्रति सकारात्मक प्रतिक्रिया बढेको छ, जसका कारण ओभरसिज बजारबाट प्रदर्शन अधिकारका लागि निरन्तर चासो आउन थालेको हो । बिस्तारै हाम्रो निर्देशकको हाइप बढ्दैछ । हाइप बढ्दै जाँदा ओभरसिज मार्केटबाट इन्ब्याङ्की पनि बढ्दैछ, निर्देशक रिजालले भने ।

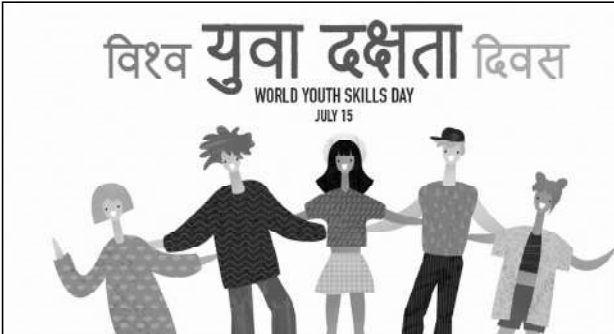

हाल यो फिल्मको ट्रेन्डर युट्युबको ट्रेन्डिङ नं. १ मा छ । दुई दशकअघि डा. भोला रिजालले निर्माण गरेको 'गौथली' नेपाली फिल्म इतिहासकै पहिलो रीति (म्युजिकल) फिल्मका रूपमा परिचित छ । उक्त फिल्मले प्रदर्शनको ५१औँ दिनसम्म मनाएको थियो । अहिले सोही नाममा डा. भोला रिजालका छोरा तथा निर्देशक डा. कपिल रिजालले 'गौथली' निर्देशन गरेका हुन् । भोला रिजाल प्रोडक्सन र सुमन गिरी प्रोडक्सनको प्रस्तुतिमा बनेको फिल्ममा अरुण क्षेत्री, सिम्पन खड्का, मदनकुश श्रेष्ठ, प्रकाश धिमरे, लुम्बा तुलाधर, रवीन्द्र भन्ना, ईश्वरी बराल, सन्जोग राइवाली, सीतादेवी तिम्बिसिना, लक्ष्मीनाथ

तिम्बिसिना, राजेन्द्र नेपाली, अंशु ओली, प्रिन्स नेपालीलागायत कलाकारहरूले अभिनय गरेका छन् । फिल्मको कार्यकारी निर्माता सरना रिजाल छिन् । निर्माताको रूपमा सुमन गिरी र डा. कपिल रिजाल छन् । इन्दु निश, मनिष रिजाल, प्रमल रिजाल र जीवन ओली सह-निर्माताको रूपमा रहेका छन् । डा. भोला रिजालको कया रहेको फिल्मको पटकथा तथा संवाद लेखनमा निर्देशक डा. कपिलसँगै निश्चल कुँवर, निरञ्ज नेपाल र गिरिजा धिमरेले सहकार्य गरेका छन् । फिल्ममा हरि हुमागाईंको छायांकन, मिलन श्रेष्ठको सम्पादन छ ।

-रातोपाटी डटकम

आज विश्व युवा दक्षता दिवस मनाइँदै

पाल्पा, असार ३०/ आज विश्वभर विश्व युवा दक्षता दिवस विभिन्न कार्यक्रमका साथ मनाइँदै छ । हरेक वर्ष जुलाई १५ का अवसरमा मनाइने यस दिवसको उद्देश्य युवाहरूलाई रोजगारी, उच्चमशीलता र दिगो विकासका लागि आवश्यक सीप तथा दक्षताको महत्वबारे सचेत गराउनु हो । सन् २०१४ को डिसेम्बरमा संयुक्त राष्ट्रसंघको साधारण सभाले निर्णय गरेपछि संसारभरका युवाको समाजिक, आर्थिक, राजनीतिक, सांस्कृतिक आदि पक्षलाई सुदृढ गर्न ले यो दिवस मनाउन लागिएको हो । यस अवसरमा नेपालसहित विभिन्न देशमा सीप विकास, प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा, डिजिटल प्रविधि,

नवप्रवर्तन र उच्चमशीलता प्रवर्द्धनसँग सम्बन्धित कार्यक्रम आयोजना गरिँदै छन् । सरकारी निकाय, शैक्षिक संस्था, निजी क्षेत्र तथा विभिन्न संघसंस्थाले युवालाई आधुनिक सीपसँग जोड्ने अभियान सञ्चालन गरिरहेका छन् । बदलिँदो श्रम बजार, प्रविधिको तीव्र विकास र हरित अर्थतन्त्रको आवश्यकतालाई ध्यानमा राख्दै युवालाई भविष्यका अवसरका लागि सक्षम बनाउने सन्देश यस दिवसले प्रवाह गर्दै आएको छ । विशेषज्ञहरूका अनुसार गुणस्तरीय शिक्षा, प्राविधिक तथा व्यावसायिक तालिम, डिजिटल साक्षरता र उच्चमशील सीपको विकासले युवाको

रोजगारी क्षमता बढाउनुका साथै देशको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा समेत महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउँछ । सरकारले वैदेशिक रोजगारलाई समेत व्यवस्थित गर्न सकेको छैन । हाल रेमिटेन्स कुल ग्राहस्थ्य उत्पादनको ३ प्रतिशत बाट बढेर २१ प्रतिशत हुन पुगेको अनुमान छ । देशमा शान्ति सुरक्षा व्यवस्थापन कार्यमा सफलतापूर्वक सम्पन्न गर्न महत्वपूर्ण दायित्व निर्वाह गर्नुपर्ने आवश्यकता एकातिर छ भने अर्कोतिर एक दशकभन्दा बढी समयदेखि द्वन्द्वग्रस्त बनेको हाम्रा मूलकले राजनीतिक परिवर्तनसँगै आर्थिक, सामाजिक तथा विकासका हिसाबले पनि कौचुली फेर्न सक्ने अवस्था युवावर्ग आफैले सिर्जान गर्नुपर्छ ।

पाल्पामा माओवादी ...

...आत्मनिर्भर पार्टी, आत्मनिर्भर कार्यकर्ता बनाउन आफूहरू अहिले कुश्रमा लागेको सिले उल्लेख गरे । उनले पार्टीले पाल्पामा मात्र नभई देशभर ३ सय विधामा छेती गर्दै आएको जानकारी दिए । जिल्लाको लिनाउ गाउँपालिका - २ मा पार्टीको नाममा रहेको २३ रोपनी, तानसेन नगरपालिका-५ धरमपानीमा ६ रोपनी र रिब्दीकोटको देउरालीमा समेत कृषि गर्दै आएको उनले बताए । जन कमिटीको अधिनमा रहेर छेती गर्दै आएको पार्टीका सकेन्द्री सुकुमार सिले बताए । सी कृषि फर्म दर्ता गरेर व्यवसाय थालेको उनले बताए । चन्द्रा डाँडाएर खानुभन्दा नेता कार्यकर्ता श्रममा जोडिनु राम्रो भएकोले उत्पादनमा सिङ्गो पार्टी लागेको उनको भनाई छ । उनले भने, "सिङ्गो पार्टी

उत्पादनमा लागेको छ । देशभरिमा जर्मि लाग्छा लिएर कृषि उत्पादनमा लागेका छौं । यस्तो गर्दा कुनैसँग चन्द्रा लाग्नु पनि परेन । नेता कार्यकर्ताहरू श्रमसँग जोडिएका छौं । उत्पादन पार्टीमातहत विक्रीवितरण गरेका छौं ।"

गत वर्ष १५० मुरी घान, ६० मुरी गहुँ, २० क्विन्टल आलु, उत्पादन गरिएको प्रदेश कमिटी सदस्य तथा उत्पादन विभाग पाल्पाका प्रमुख आकाश सिले बताए । यहाँ उत्पादित बस्तु विक्रीका लागि कुनै समस्या नभएको उनको भनाई छ । उनका अनुसार बेतबाटै घान, गहुँ लगायतका उत्पादन विक्री हुने गरेको छ । उत्पादन भएको बस्तुबाट प्राप्त केही आम्दानी श्रम गर्नेले राख्छौ र बाँकी

रहेको केही रकम पार्टीको संस्थागत विकासमा राख्ने गरेको उनले सुनाए । लघुव्यापारी स्थानीय १२ घर परिवारको बाँफो जग्गालाई उनीहरूले हराभरा बनाएका छन् । धेरै वर्ष यहाँको जग्गा बाँफो थियो, घाँस उमिरए मंगल जस्तै बनेको अवस्थामा उहाँहरू आएर छेती गर्न थालेपछि हराभरा भएको स्थानीय किसान दीपक कुँवरले बताए । उनले अह्र किसानलाई पनि छेती गर्नु पर्छ भन्ने सन्देश उहाँहरूले दिनु भएको उल्लेख गरे । ३७ वर्ष भारतमा बसेर नेपाल फर्किएका उनी अहिले त्यही देखेर आँफु साढे २२ रोपनी जमिनमा छेती गर्दै आएको बताए । उनले बाँदर, बढेल र दुम्सीले कृषि गर्न समस्या भएकाले त्यसतर्फ सरकारले ध्यान दिनुपर्ने बताए ।

वनफूलले सिँगारिएको...

...चितवनको माडीका महेश थापाले सामाजिक सञ्जालमा भाइरल भएका तस्विर र भिडियो देखेर होरपाटन घुम्न आएको बताए । गत वर्षदेखि नै होरपाटन घुम्न आउने योजना बनाएको भन्दै यसपालि १३ जनाको समूह वनफूल हेर्न आएको उनले सुनाए । चारैतिर फुलेका वनफूल र यहाँको वातावरण निकै मनोरम लागेको थापाको भनाइ छ । बाइको जलुनीपुर्बाट आएका कुन्दन पनेरले होरपाटन आउँदा मन फुहछ भएको बताए । दाइमा यातिबेला निकै गमी रहेको भन्दै होरपाटनमा भने निकै

चिसो मौसम रहेको सुनाए । यहाँको प्राकृतिक सुन्दरता र हावापानीका बारेमा प्रचार गर्न सके विदेशी पर्यटकलाई सहज रूपमा ल्याउन सकिने उनको भनाइ छ । होरपाटनसम्म आउने सडकको केही स्थानमा अस्प्यारो हुँदा सास्ती खेप्नुपरेको पनेरले दुःखेसो पोखे । बर्तिबाइदेखि होरपाटनसम्म करिब ३२ किलोमिटर कच्ची सडकयात्रा गर्नुपर्छ । अहिले बर्तिबाइ बजारदेखि फल्लेघरसम्मको सडक ग्राभेल भए पनि त्यसभन्दा माथिको खण्डको दुरावस्था छ । जसका कारण पर्यटकले सास्ती

खेप्नुपरेको छ । होरपाटन नगरपालिकाका उपप्रमुख धनबहादुर कायतले फल्लेघरभन्दा माथिको अस्प्यारो सडकलाई व्यवस्थित गर्ने बताए । अहिले कालोपत्र गर्नका लागि सडक फराकिलो बनाउने काम भइरहेको हुँदा केही स्थानमा हिलाम्मे बनेको भन्दै पर्यटकको यात्रालाई सहज बनाउन ग्रेट्टा हालेर व्यवस्थित बनाउने उनको भनाइ छ । होरपाटनमा आउने संख्या बढेपछि आफूहरू उत्साहित भएको कायत बताउनुछन् । -**राजब**

खेलकुद समाचार

नेपालको लगातार तेस्रो जित

काठमाडौं, असार ३०/एसीसी यू-१९ महिला प्रिमियर कपमा नेपालले लगातार तेस्रो जित निकाल्दै समूहविजेता बनेर क्वाटरफाइनल प्रवेश गरेको छ । समूह 'डी' अन्तर्गत मंगलबार बिहान सम्पन्न खेलमा नेपालले हङकङमाथि १-० रनको अर्को फराकिलो जित हासिल गरेको हो । नेपालले दिएको २१२ रनको बलियो लक्ष्य पछ्याएको हङकङले पूरा २० ओभरमा ९ विकेट गुमाएर ३० रन मात्र बनाउन सकेको । बौड विडले सर्वाधिक १३ रन बनाइन् । अन्यले दोहोरो अंक छुन सकेनन् । नेपालका लागि कप्तान सोनी पाख्रिले ४ ओभरमा ४ रन दिएर ४ विकेट लिइन् । मणिषा उपाध्यायले २ तथा कृष्णा गुरुङ र रुहा महाराले १-१ विकेट लिए । त्यसअघि टस हारेर पहिले ब्याटिङको निम्तो पाएको नेपालले १० ओभरमा ६ विकेट गुमाएर २११ रन बनाएको थियो । कप्तान सोनी पाख्रिले सर्वाधिक ९० रन बनाइन् । ६० बलमा उनले १३ चौका र १ छक्का प्रहार गरिन् । साविकी धामीले ५२ तथा अलिशा यादवले अघिवित्त २३ रन बनाइन् । नेपालले यू-१९ स्तरमा बनाएको यो दोस्रो सर्वाधिक योगफल हो भने जारी प्रतिव्योगतिको सर्वाधिक योगफल समेत हो । यसअघि सन् २०२४ महिला यू-१९ टी-२० विश्वकप छोटोमा नेपालले कुवेतविरुद्ध २१३ रनको योगफल बनाएको थियो । हङकङका लागि निमरा अरबले २ तथा बौड विड र आरुष फातिमाले १-१ विकेट लिए । नेपालले यसअघि पहिलो खेलमा कतारलाई १०५ रनले अनि दोस्रो खेलमा सिंगापुरलाई १५१ रनले पराजित गरेको थियो ।

वर्गिकृत डिस्प्ले

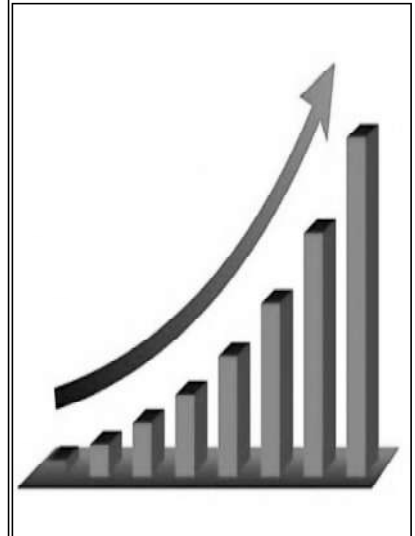
१X५ सडजमा मात्र

वर्गिकृत
डिस्प्लेमा
विज्ञापन दिनुहोस्
व्यवसाय
बढाउनुहोस् ।

सम्पर्क: ०७५-२२०६०१

अर्थ/कॉर्पोरेट समाचार

सेयर बजारमा सामान्य सुधार

पाल्पा, असार ३०/ साताको दोस्रो दिन मंगलबार सेयर बजार सामान्य अंको सुधार आएको छ । अधिल्ला चार कारोबार दिन लगातार घटेको नेप्सेमा यस दिन एकल अंको सुधार आएको हो । नेप्से परिसूचक ६ दशमलव ११ अंकले बढेर २ हजार ५ सय ७६ दशमलव २९ विन्दुमा अडिएको छ । यसदिन ३ सय ८३ बटा स्क्रिप्सको १ करोड ८२ लाख ९३ हजार ५ सय २६ किता सेयर ८ अर्ब ४१ करोड ७५ लाख २८ हजार ४३२ रुपैयाँमा खरिदविक्री भए । अधिल्लो दिन नेप्से परिसूचक ३० दशमलव ६० अंकले घटेर २ हजार ५ सय ७० दशमलव १८ विन्दुमा पुगेको थियो । सो दिन ७ अर्ब ४६ करोड मूल्य बराबरको कारोबार भएको थियो । यसदिन ऋणपत्रहरूको कारोबार रकम बृद्धि भएको छ । १३ समूहको

उपसूचकमध्ये यसदिन १२ उपसमूहको परिसूचक बढेका छन् । व्यापार समूहको उपसूचक सर्वाधिक १ दशमलव ४७ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ । मंगलबारको सुधारलाई लगानीकर्ताले केरेन्सन् (धेरै दिन घटेको बजारले दिशा परिवर्तन गरेको) रूपमा विश्लेषण गरेका छन् । सेयर बजारमा पहिलो एक घण्टा नेप्से परिसूचक उच्च अंकले घटेको थियो । त्यसपछि बजार सम्वलियो र उकालो लाग्न थाल्यो । अधिल्लो दिनको तुलनामा कारोबार रकम, कारोबार सेयर संख्या र कारोबार पटकलगायत सूचक बढेका छन् । सोमबार कुल ५१ हजार २९५ पटकको कारोबारमा ४ करोड १७ लाख २५ हजार ३२३ किता सेयर किनबेच भएको थियो । ती किनबेचमा ७ अर्ब ४६ करोड ८४ लाख रुपैयाँ बराबरको कारोबार भएको थियो ।

शिक्षक आवश्यकता

मिति : २०८३/०८/१९
यस श्री सरस्वती मा.वि. तानसेन ७, सुन्दरगाउँ, पाल्पाको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको मिति २०८३/०३/२६ गतेको बैठकको निर्णय तथा तानसेन नगरपालिकाको मिति २०८३/०३/२६ गते च.नं. ३२२७ को निर्णयसहित शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाई पाल्पाको मिति २०८३/०३/२६ पर.सं. ०८२/०८३ च.नं. १४३३ को अनुमति पत्रावधारण यस विद्यालयमा रित्त रहेको तर्पिसकको पद र सङ्ख्यामा पर्याप्तिका लागि विज्ञापन गर्नु गर्ने भएकोले योग्यता पुगेका इच्छुक नेपाली नागरिकहरूबाट रिक्तपदको दस्तावेज अद्यावत गरिन्छ ।

तपसविन

विज्ञापन नं.: ०३/०८२/०८३

पद : शिक्षक

तह : माध्यमिक

विषय : गणित

आवश्यक सङ्ख्या : १(एक)

पदपूर्तिको विधिपत्र : राहत

तयार कक्ष : नेपाल सरकारको प्रचलित नियमानुसार

न्यूनतम शैक्षिक योग्यता : गणित विषयमा स्नातक तह वा सोभरह उत्तीर्ण तथा विज्ञान

सङ्काय अन्तर्गत भौतिक शास्त्र (Physics) विषय लिई कमिमा ३०० पुराङ्गको गणित

विषयमा स्नातक उत्तीर्ण । निम्नलिखित दर : रु १५००/- मा. उमेर : १८ वर्ष पूरा भई

४० वर्ष नलागेको । परीक्षाको अन्तिम मिति : २०८३/०४/११ गते सोमबारसम्म

विद्यालय समग्र विषय ।

क्यान्डिडेटको विधिपत्र : निश्चित परीक्षा तथा अन्तर्वार्ता ।

सम्पर्क मिति : २०८३/०४/१२ गते

परीक्षा मिति : सम्पर्क मितिमा तोकिएको छ ।

पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू : नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, शैक्षिक योग्यताका

प्रमाणपत्रको प्रतिलिपिहरू, अध्ययन अनुमति पत्रको प्रतिलिपि, हस्त निर्मित आवेदन ।

सम्पर्क नं.: ०७५-२११०९६, ९८४७०२९५९२, ९८२५०८००३६, ९८२५०२९५६६

श्री सरस्वती माध्यमिक विद्यालय

तानसेन-७, सुन्दरगाउँ, पाल्पा

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shittalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जपजन्चेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाइट
शितलपाटी .कम
www.shittalpati.com
डिजिटल पत्रिका

